

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 50.

V Ljubljani, v sredo 22. septembra 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja vsako sredo in saboto. — **Naročnina** mu je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Posamične številke se prodajajo po 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo naj se uredništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani, v Gradišču štev. 15. — **Oznanila in poslanice** se računajo po ceni, navadni v Ljubljani.

Važne volitve — so tu!

V novem letu bode po naši državi namestu starih davkov plačevati nove vrste davkov. Z jednim bodočim davkom se je občinstvo že seznanilo kolikor toliko. To je splošnja pridobnina. Kajti vsak, kdor bode dolžan ta davek plačevati, bil je že od davčnega oblastva pozvan, da je pisмено ali ustno napovedal vse tiste okoliščine, ki so lahko merodavne za določitev pridobninskega zneska v posameznem slučaju. Te napovedbe se bodo torej sedaj pregledavale in preiskavale, da se potem določi tisti znesek, davčni stavek, ki utegne biti primeren za razmere pridobninskega zavezanca (pridobninarja), in za tisto svoto, katero morajo pridobninarji jedne in iste družbe skupaj spraviti. Vpraša se: kdo bode to delo opravljal, kdo bode odslej naprej nas obdačeval? Poprej je pridobnino določevalo davčno oblastvo na podlagi mnenja občinskih zastopnikov, dohodnina pa se je odmerjala temeljem mnenja pravnih zaupnikov. V bodoče bode drugače. Ne davčno oblastvo, nego posebna komisija bode določala, koliko bo moral posameznik plačevati davka. Pridobnino bode torej odmerjala pridobninska komisija.

Za vsako davčno družbo bode poslovala jedna pridobninska komisija, ki bode sestavljena iz predsednika in gotovega števila članov ter ravno toliko namestnikov. Predsednika imenuje finančni minister, člane in namestnike pa na jedno polovico volijo pripadniki davčne družbe, na drugo polovico jih imenuje finančni minister.

Davkoplačevalci bodo torej po svojih izvoljencih sodelovali pri odmeri davka. In to je nekaj novega ter je samo po sebi jako važno. Po nekod so volitve v pridobninsko komisijo že izvršene. Za Kranjsko pa so ravnokar razpisane. Volitve se bodo vršile po razredih in pa po priredbenih okrajih. Pridobninarji bodo nam-

reč razdeljeni v štiri razrede. V I. razred spadajo tisti, ki so leto poprej plačevali več kot 1000 gld., v II. razred tisti, ki so plačevali več kot 150 gld., v III. razred tisti, ki niso več kot 150 gld., a so več kot 30 gld. plačevali, ter končno v IV. razred tisti, ki niso več kot 30 gld. plačati morali. Sedaj, za prvo, bodo dosedanji davkoplačevalci uvrščeni v posamezne razrede po dosedanjem davku, in sicer po pridobnini in dohodnini z izvanredno doklado vred. Nadalje pa bodo pridobninarji vsakega razreda združeni po okrajih v družbe. Merodavni pa niso samo politični okraj, nego takoimenovani priredbeni okraj. Praviloma bo tako, da bodo pridobninarji I. in II. razreda v celem okraju trgovske zbornice z a se, potem oni III. in IV. razreda v vsakem političnem okraju, ali tudi po mestih z več kot 20.000 prebivalci sestavljali jedno davčno družbo.

Na Kranjskem sestavljajo pridobninarji I. razreda iz cele dežele jeden priredbeni okraj. Voliti jim bode dne 5. prih. meseca dva člana in dva namestnika v komisijo. Ravno tako II. razred cele dežele sestavlja jeden priredbeni okraj in voliti mu bode dne 5. prih. meseca tri komisijske člane ter tri namestnike. Ljubljanski pridobninarji III. razreda bode dne 6. prih. meseca volili tri člane in tri namestnike, a oni IV. razreda dne 7. prih. meseca štiri člane in štiri namestnike. Vsi dosedaj označeni pridobninarji bodo volili v Ljubljani, in sicer neposredno. Pridobninarji III. in IV. razreda po deželi bodo volili posredno, torej najprvo volilne može, katere bode v okraju vsakega davčnega urada izbrati izmed pridobninarjev dotičnega razreda. Vsak glavarstveni okraj je tudi po jeden priredbeni okraj za III. in IV. razred. Volitve volilnih mož se bodo vršile v krajih, kjer je davčni urad, in sicer do dne 2. prih. meseca. Člane komisij ter namestnike pa bode voliti na sedežih okraj-

nih glavarstev v času od 2. do 13. oktobra. Natančneje je razvideti iz razglašene v uradnem listu z dne 6. t. m. in pa tudi iz volitvenih izkaznic, katere se vročajo pridobninarjem te dni.

Iz delokroga davčnih komisij, kakor smo ga zgoraj kratko označili, posneti se da tudi važnost razpisanih volitev. V komisije sodijo previdni, pošteni in značajni možje. Do njih je, da se davek pravično razdeli med posamezne pridobninarje, da ne bode jeden sloj plačeval za drugega. Zato pa občinstvo sedaj ne sme spati, nego se mora brigati za nove volitve v davčne komisije. Žalibog, del našega novinarstva niti objavil ni volitvenega razpisa, kaj še, da bi bil opozarjal in poučil ljudstvo. Zadnji čas pa je, da se davkoplačevalci vzdramijo in poskrbe za dobre člane pridobninskih komisij!

Slavnostna otvoritev novega gimnazijskega poslopja v Kranju.

(Izv. poročilo.)

Ob ugodnem vremenu izvršila se je v soboto dne 18. septembra v Kranju slavnostna otvoritev novega gimnazijskega poslopja. Dan slavnostne otvoritve je bil za Kranj pravi narodni praznik: mesto je bilo v zastavah, narodne prodajalne so bile zaprte. Slavnost se je vršila gladko in elegantno, za kar gre vsa hvala gospodom rediteljem. Iz Gorenjske je prihitelo lepo število gostov, zlasti smo opazili dokaj uglednih gorenjskih županov; z Bleda in iz Radovljice pa sta prišla ondodna dična pevska zbor. Imponovalo nam je zlasti, da je bilo toliko udeležencev v narodnih nošah. Meščanstvo kranjsko in vsi odločilni faktorji zastavili so vse sile, da je slavnost kar najlepše vspela, jasen dokaz, da vedo meščani, kako velike važnosti je gimnazija i za njih mesto i za vse Slovenstvo. Pri slav-

„Salonska knjižnica.“

I. zvezek: „O te ženske!“ Spisal Fran Govekar.

(Dalje.)

Res, da je knjiga naznanjena in namenjena le „zrelim“ ljudem. To posebno ponavljata in povdarjata izdajatelj in pisatelj knjige v svojih predgovorih. Toda, praša se, kje naj začne pri človeku ta „zrelost“ duha, vpričo katere bi bil človek varen, da ne bi nesnažno popisovanje vplivalo pogubno nanj? Kje je doba v človeškem življenju, v kateri bi naša duša odmrila vsem zlim ali dobrim vtisom? Mladina je, se ve da, vtisom najbolj podvržena, ker je vročekrvna, ker je bujne domišljije, ker je nje volja še nestalna, nje značaj še neutrjen; a tudi mi, tako zvani „zreli“ ljudje, imamo še čutečo dušo, imamo še živ okus, imamo še — želodec, kateri se še prej obrača vpričo gabežnih popisov, nego-li mladostni želodec. Nam, katerim življenja daljši tek je marsikaj britkega že dal okusiti in spoznati, nam je baš tako treba tolažbe in utehe, jasnih, solčnih prizorov in dejstev, da ne zdvajamo, kakor jih je mladini treba zato, da si utrdi blagi in krepostni značaj, predno jej bije ura izkušnjav in prevar.

Književnost je najbolj namenjena mladini. Ona je neka druga šola, v koji se mladi človek pripravlja na življenje. In vsak mladi človek rad čita, posebno dekleta. Zdi se, kakor da bi

mladi ljudje v knjigah hoteli najti to, kar jim previdnost modro zakriva o njih bodoči usodi. Ta radovednost je tudi kriva, da oni niso baš izbirčni glede kakovosti čtiva. Dosti jim je, da le čitajo, da le zadovoljujejo svojo radovednost, da le potešijo valovitost svojih nedoločnih notranjih čuvstev. In ako se jim iz enega ali drugega razloga prepove kaka knjiga, ne bodo prej mirovali, dokler je, ali skrivaj ne prečitajo, ali vsaj ne izvedo, o čem je v njej govor. Prepričana sem, da „Salonska knjižnica“, baš ker ni nezreli mladini namenjena, bode v tem kolu našla najpozornejše in največje število čitateljev. Toda oglejmo si knjigo!

Že njeno ime pove jasno dovolj pisateljev namen. A še bolj nam pove njegov „velemodri“, a „velegnili“ rek, katerega čitamo takoj na početku prve novele na strani 4. „Ženska je začetek, namen in konec našega življenja, vir našega uživanja! Vse drugo nam je za spremembo, spočitek!“ Rada bi vedela, odkod je g. pisatelj zajel to svojo globoko modrost. Tak je tedaj pisatelj nazor o ženstvu in po tem nazoru se tudi vsebina njegovih novel v eni „lepše“ od druge razvija. V njih nam pisatelj popisuje in riše žensko, ne, za kar jo je Bog ustvaril in priroda namenila, temveč kot bitje brez srama in dostojnosti, ki se na najpodlejši način prodaja možu, samo da je preskrbljena; predstavlja nam

jo kot prelestno kačo, kot kugo stvarjenja, kot igračo moških trm, kot sredstvo strastnemu, pohotnemu življenju.

„Resnico sem si zapisal na svoj prapor, resnica v lepi, umetniški obliki mi je uzor, za katerim stremim v vsem svojem pisateljstvu.“ — Kako zapeljive, kako zaupljive so te besede, s katerimi se pisatelj knjige „O te ženske!“ predstavlja in priporoča čitatelju na početku svojega predgovora! Koliko obečajo te besede, koliko vsled njih pričakujemo od njega! V resnici pa nobeno peresno delo na slovstvenem polju slovenskem ni nas tako kmalu neugodno raznenadilo, kakor baš to najnovejše Govekarjevo delo. Knjiga je z malimi izjemami popolnoma ponesrečena. Toda o tem izpregovorim pozneje.

Tedaj ti neizrekljivo gnjusni popisi ženske popačenosti, ti naj bi bili resnica v lepi umetniški obliki? — Ali se pa tudi sme imenovati resnica, kar je samo nesramna laž? Saj se vender zaradi redkih žalostnih izjem ne sme osmeševati, poniževati in omadeževati vse ženstvo, ki je, po pesnikovem trjenju, krona stvarjenja. Pisatelj nam v tej knjižuri predstavlja ženske različnih stanov, različnih slojev in razne starosti kot ničvrednice, kot pošasti stvarjenja, kot same Eve v najhujšem pomenu besede. Po njegovih novelah sodeč, blagih, poštenih, krepostnih, sramežljivih žensk celo več ni. Dalje pride.

nosti nismo opazili nikakega nesoglasja, vse se je lepo vjemalo.

Iz Ljubljane došle goste je na kolodvoru sprejel mestni župan Šavnik z občinskim odborom. Naučno ministerstvo je zastopal deželni predsednik baron Hein in vladni svetnik Merk, dež. šolski svet nadzornik Šuman in ravnatelj Junovič, deželni odbor svetnik Murnik in dr. Schaffer, trgovinsko zbornico nje podpredsednik Klein. Prišli so nadalje župan Hribar, dež. glavar Detela in državni poslanci dr. Ferjančič, Kušar in Pogačnik. Po pozdravu gospoda župana odpeljali so se gostje v mesto, kjer so bili pred farno cerkvijo zbrani uradniki, šolska mladina z gospodi profesorji in učitelji, „Gorenjski Sokol“, „Narodna Čitalnica“, „Bralno društvo“, „Požarna bramba“, zastopniki akad. društev „Sava“ in „Slovenija“, narodno ženstvo in premnogo občinstva. Vsi udeleženci so prisostvovali pri maši, katero je opravil dekan Mežnarec. Med službo božjo so ubrano peli cerkveni pevci pod vodstvom nadučitelja Pezdiča. Po cerkvenem opravilu odšli so udeleženci v spretno urejenem sprevodu k novemu poslopju. Veličastno novo stavbo je blagoslovil č. gosp. dekan. Ko se je vzdala spomenica in vogelni kamen, spregovoril je župan, povdarjajoč, da je sedaj končano delo, od katerega pričakujejo kranjski meščani najlepših sadov.

Nato so se napotili udeležniki v lično kapelico, katera se je prizidala po prizadevanju gg. ravnatelja Hubada in dr. Perneti. V lepo odičeni kapelici opravil je gospod dekan cerkvene obrede, potem pa je omenjal v jedrnatem govoru pomen otvoritve novega poslopja in prosil božjega blagoslova. Župan je razvil na kratko zgodovino gimnazije, spominjal se vseh onih, ki so pripomogli Kranju do zavoda, in pozval navzoče, naj zakličejo Njega Veličanstvu trikratni „slava“, čemur so se navzoči z navdušenjem odzvali. Nato je v nemščini nadaljujoč zahvalil deželnega predsednika za naklonjenost in oddal novo poslopje naučni upravi izročivši ključ v roke deželnega predsednika. Deželni predsednik se je v slovenščini zahvalil županu in dejal, da je on vedno rad podpiral Kranj v njega težnjah, nato je v nemščini nagovoril učiteljski zbor in svoj govor zopet v slovenščini zaključil. Ravnatelju Hubadu pa je izročil ključ, za kar se mu je ravnatelj v nemščini v imenu učiteljskega zbora zahvalil, nadaljujoč v slovenščini zahvalil je ravnatelj mesto Kranj za lepo poslopje in bodril dijake, naj se s pridnostjo izkažejo hvaležne požrtvovalnim meščanom. Ko se je še zapela cesarska pesem, ogledali so si udeležniki poslopje, o katerem se je slišala le hvala. Ne moremo si kaj, da bi pri tem ne omenili velike oljnate slike Njega Veličanstva v ravnateljevi sobi. Naslikal jo je akademični slikar gospod Alojzij Šubic, g. Vurnik, podobar v Radoljici je pa izdelal krasen okvir.

Popoldan se je vršil v primerno okrašenih prostorih gospoda Majerja ml. banket, pri katerem je igrala vojaška godba. Vrsto napitnic je otvoril župan, ki je napil cesarju, posl. notar Globočnik je v svoji zdravici zahvalil imenom občinskega sveta naučno upravo, ministra Gautscha, bivšega ministra Madeyskega in dež. predsednika. Dež. predsednik se je odzval napitnici in napil mestu Kranju. Ko je še župan nazdravil državnim in deželnim poslancem, zaključil se je oficijelni del banketa. Izborna postrežba in dobra kuhinja je vso gospodo zadovoljila. Pod vodstvom vrlega in delavnega g. profesorja Štritofa zapeli so združeni pevski zbori iz Kranja, Radoljice in Bleda naše najlepše mešane zборе. Gospod dirigent, dični pevci in lepe pevke so želi obilo zaslužene pohvale za izborna prednašanja. Dasi so imeli le jedno skupno skušnjo, vjemali so se popolnoma, kar pri 62. pevcih in pevkah ni malenkost. Bi li ne kazalo, da se ti trije mojstersko izurjeni zbori tesneje združijo?

Ob štirih popoldne je koncertovala vojaška godba v „Zvezdi“, narodne dame pa so priredile bazar na korist dijaški kuhinji. Kakor čujemo, skupile so lepe prodajalke znatno svoto za revne dijake. In kako ne? Saj se je vsak rad oglasil pri kakih kolibi in položil svoj obolus. V drevo-

redu se je zbralo obilo občinstva. Tako živahnega gibanja v lepem drevoredu izvestno ni bilo kmalu. Vse se je veselilo in radovalo, akademiki pa so pod velikim narodnim dežnikom po koncertu improvizovali nekaj akademskih zborov.

Zvečer je bil v vrtnih prostorih gospoda Petra Majerja koncert, pri katerem se je razvila prav živahna zabava. V gorenjih prostorih pa se je veselo sukala mladina ob vabljenih glasovih vojaške godbe. Tako se je veselo končal dan, ki je mestu Kranju, tej staroslavni gorenjski metropoli, izpolnil najljubšo željo. —arin.

Vseslovenski shod.

(Dalje.)

5. Koroške razmere.

O žalostnih koroških razmerah je poročal g. deželni poslanec Grafenauer tako: V imenu 150 tisoč koroških Slovencev Vas prav prisrčno pozdravljam. Govoril naj bi Vam o koroških razmerah, a ondi ni nobenih razmer, tam je le mera krivice, katero Slovenci uživamo v obilni meri. Povsod smo zaničevani in zatirani, povsod hočejo biti gospodarji Nemci in nas imeti za tlačane. Čas je že, da se temu naredi konec. Po odstopu dež. predsednika Schmidta naj pride na njegovo mesto mož, ki bode pravičen tudi Slovencem. Deželni predsednik naj izvaja postave brez ozira na stranke. Dosedaj so nas Slovence zatirali zoperpostavno v šoli, v uradu, pri železnicah in povsod. Dr. Steinwender je na nemškem shodu v Celovcu predrzno govoril o „Herrenvolku,“ a mi se ne upognemo njegovi glavi. Slovenska imena se ne smejo pisati slovenski, ker jih Nemci pisati ne znajo! Bivši dež. šolski nadzornik Gobanz je rekel, da Slovenci nimamo na Koroškem pravice obstanka. Pri uradih ne poznajo ravnopravnosti. Uradniki ne uradujejo slovenski, ker jim je jezik ljudstva neznan. Da je § 19. drž. tem. postav le na papirju, je kriva deželna vlada in po nji osrednja vlada. V velikovškem okraju, ki ima 46.000 Slovencev, je postal okrajni glavar Kreuter, ki ne zna nič slovenski in se mora v uradnih poslih posluževati tolmača. Nevešči našega jezika so tudi drugi uradniki in šolski nadzorniki. Neki sodnik je sam priznal, da so pri polovici vseh pravnih sodbe krivične, ker sodnijski uradniki niso zmožni slovenščine. Tudi pri državnih prometnih uradih naš jezik še ni dobil nič pravice. Največja krivica se nam pa godi pri šolah. Samo dve šoli imamo, v katerih se je po 10 oz. 13letni borbi uvedel slovenski učni jezik. Mi poznamo samo jedno šolsko knjigo, abecednik, ako bi jih imeli več, bi iz glave padel Bismarku srednji las. (Smeh.) Naganjajo nas z nemščino v šolah, a vender naše ljudstvo ne zna nemški in ne razume nemških uradnih ukazov. V šolah hočemo imeti slovenščino kot učni jezik in nemščino kot učni predmet, da ne bodo naše učilnice več — mučilnice. Volilni okraji so tako umetno nam v škodo razdeljeni, da ne moremo sami zmagati pri volitvah. Pozablja se, da so uradniki in deželni odborniki zaradi ljudstva tu, in ne narobe. A ravno dež. odbor sili slovenske občine, da mu morajo nemški odpisovati ter prav čudno ravna z narodom slovenskim. Odločno protestujemo proti tem krivicam. Da se žalostne razmere koroških Slovencev kmalu zboljšajo, v to pomozi Bog! (Dolgotrajno pritrdjevanje.)

Sprejela se je nato soglasno nasledna resolucija:

1.) Deželna vlada: Osredna vlada se pozivlje, da spremeni upravni sistem pri c. kr. deželni vladi na Koroškem in skrbi za to, da bode deželni predsednik brez ozira na katero politično stranko pravičen obema narodoma, ki prebivata na Koroškem, in z jednako ljubeznijo skrbel za duševno in gmotno blagostanje nemškega in slovenskega ljudstva v deželi.

2.) Slovenščina in c. kr. uradi na Koroškem. Vlada naj se ozira na dejanske potrebe koroških Slovencev in naj nastavlja pri vseh državnih uradih v slovenskem in mešovitem ozemlju take uradnike, ki so poleg druge službene sposobnosti popolnoma vešč slovenskega jezika; podložnim uradnikom naj pokaže, da je resne volje, jezikovno ravnopravnost strogo izvajati.

3.) Slovenščina pri prometnih uradih na Koroškem. Slovenski jezik ne uživa pri prometnih državnih

uradih slovenske koroške pokrajine pravic, katere so mu po ustavi zagotovljene; nujno potrebno je, da pride najvišja prometna uprava tem nedostatkom v okom ter jih kratkomalo odpravi.

4.) Šolske zadeve. Dosedanja jezikovna uredba ljudskih šol po slovenskih pokrajinah koroške dežele je krivična, kvarljiva in nepostavna. Poduk slovenskih otrok na podlagi tujega jezika zavira pravo in dobro vzgojo slovenske mladine, zabranjuje duševno izomiko in gmotni napredek ob jednem narodni obstanek koroških Slovencev.

Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod zahteva, da najvišja šolska uprava postavi tudi ljudske šole na slovenskem Koroškem na jedino pravo pedagoško didaktično podlago maternega jezika, kakor to zahtevajo državno-osnovni in šolski zakoni; na vseh šolah, koroškim Slovincem namenjenih, naj bode učni jezik slovenski. Zato shod tudi zahteva, da se umaknejo temu načelu nasprotni učni načrti za ljudske šole, ki jih je proglasil c. kr. koroški deželni šolski svet z odlokoma od dne 26. septembra 1890, št. 1623, in od dne 9. novembra 1891, št. 3178 — ter smatra vsako drugačno uredbo malih šol kot nepostavno.

Nadalje zahteva shod, naj visoka deželna šolska oblast iz pedagoško-didaktičnih ozirih skrbi tudi za slovenske manjšine na Koroškem tako, da se povsod, kjer se nahaja postavno število slovenskih otrok osnujejo javne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom. Če pa število slovenskih otrok ne dosega postavnega števila za ustanovitev slovenske šole in jih je najmanj deset, naj se otroci v skupni šoli ločijo po materinem jeziku v skupine ali oddelke. Samo ob sebi se razumeva, da ima dotični učitelj več biti obeh učnih jezikov. Po tem načelu in vodilu naj se uredi tudi poduk v tistih nadaljevalnih in strokovnih šolah, katere obiskujejo slovenski otroci.

Ob jednem pa zahteva shod, da naj se preosnuje celovško učiteljske tako, da se bodo na tem zavodu vzgojevali učitelji, ki bodo zmožni poučevati slovensko mladino. Učitelj, ki ni dokazal pri maturi in pri izpitu učiteljske zmožnosti, da je vešč slovenskega jezika v govoru in pismu, ne sme se namestiti na šoli, katero obiskujejo slovenski otroci.

Ako bi se na pripravnicah v Celovcu ne oglasilo zadostno število slovenskih pripravnikov, naj se razpišejo letne podpore tistim pripravnikom na učiteljskih v Ljubljani, v Mariboru, v Kopru, ki se zavežejo, da hočejo vsaj 6 let delovati na Koroškem. Tako bi dobili v teku nekaterih let zadostno število takih učiteljev, ki so zmožni slovenščine v govoru in v pismu.

5.) Volilni red za deželni in državni zbor. Volilne razmere na Koroškem za deželni in državni zbor so Slovincem neugodne in krivične. Visoka c. kr. vlada naj skrbi, da se dosedanja volilni red v obeh ozirih prenaredi, in sicer za državni zbor po predlogu, ki so ga nasvetovali slovenski poslanci dne 24. majnika t. l. v 17. seji v ravno preteklem zasedanju državnega zbora. (Konec pride.)

Izvirni dopisi.

Iz Novega Mesta, 18. sept. — Pred kakimi desetimi dnevi se je pričelo z zgradbo novega železnega mosta, kateri bode okrasil naše mesto. Naredil bode konec trpinčenju živine, katero je človek dan za dnevom moral gledati, ker odpadeta oba klanca s te in one stani Krke in bode most izpeljan naravnost na trg.

Vprašanje vodovoda je nekako zaspalo, ako ravno je to najvažnejša zadeva za blagor mesta.

Vsak, kdor koli prebiva v Novem Mestu, dobro ve, s koliko težavo se pride do vode. Vodovod, katerega je svoj čas mestna občina zgradila za silo, ako se mu sploh more dati to ime, ob veliki in ob majhni vodi stoji, in takrat še-le ve vsak, da je nov vodovod potreben. Dobra in pitna voda je dandanes glavno vprašanje vsakega mesta in tudi velikega pomena za istega razvoj. Bilo bi torej vroče želeti, da ona gospoda, ki ima v rokah, tudi izvede stvar.

Po novi postavi se naše okrožno sodišče nekoliko povekša, ter pride k nam več uradnikov. Sodišče dobi novo poslopje na prostoru, na katerem sedaj stoji vojašnica. Poslopje bode jako lepo in pripravno urejeno. V mesto dojde s tem nekoliko več rodbin na stanovanje. Prašanje nastaja sedaj, kam se bodo dejale te rodbine, ker je premalo stanovanj praznih.

Ker se je zaradi mosta dvoje hiš porušilo in se vojašnica mora izprazniti, zraven tega pa pride še nekoliko novih rodbin, bode v mestu

občutno pomanjkanje stanovanj. Znano je gotovo vsakemu, da mesto, v katerem ni dovolj stanovanj, se tudi razvijati ne more. Več uradnikov bi ostalo v Novem Mestu v pokoju, ko bi se za to bolj skrbelo. Veliko je že bilo o tem govora, uspeha se pa dozdej malo vidi. Res je, da se je zgradilo novo poštno in davčno poslopje in v istem tri stanovanja, ali vsak spozna, da to ne zadošča.

Za to delo se pač imamo zahvaliti prejšnjemu županu in mestnemu odboru. Ker se je pri volitvi novega odbora toliko o tem vprašanju govorilo, bilo bi umestno, da se gospoda v mestni hiši s tem vprašanjem peča.

Res je, da je mesto revno, da zasebni ljudje ne morejo temu odpomoči, ker posameznik ne more dveh velikih hiš za uradniška stanovanja zidati, ali, to ne more biti nobena zapreka, da ne bi mestna občina kaj storila. Dolžnost je mestnih očetov, skrbeti za blagor mesta. Skrbeti se mora tudi za malega obrtnika, rokodelca, uradnika, skrbeti tudi, da kmet more prodati svoje pridelke, ker drugače tudi on ne more v prodajalnicah denarja puščati. Čim več hiš dobi mesto, tem večji konsum je v mestu in vsak ima nekaj dobička.

Novo Mesto ima tako ugodno lego, da je središče cele Dolenjske, torej je že od narave dana naloga, da koncentruje vso trgovino Dolenjske. Le žal, da nimamo še nobene trgovine, katera bi se pečala z domačimi pridelki v veliko. Koliko več ljudij bi se še naselilo, ko bi le bilo dobiti stanovanj.

Ta nedostatek mora mestna občina kakor hitro mogoče vsaj za silo odpraviti. Zadnji čas je, da sezida mesto vsaj eno poslopje s 4—5 stanovanji. Gotovo bi mestna občina pri ministerstvu za ta namen dobila kaj posojila.

Ali ni znano mestnim očetom kako so v Žužemberku zidali sodnijsko poslopje? Ali ni znano, koliko je žrtvovalo mesto Maribor, da je dobilo okrožno sodišče?

Pazite, da se nam ne zgodi s kakim uradom to, kar se je svoj čas dogodilo z vojaštvom! Po toči je prepozno zvoniti. Torej, gospoda v mestni hiši, pazite, da ne zadene Novo Mesto zopet kak udarec! Rodoljub.

V Gorič, 19. septembra. (Raznoterosti.) Vpojnost vseslovenskega shoda bila je — kakor naravno — tolika, da je potisnila v ozadje druge domače zadeve, ki so za nas precejšnje važnosti. Da se je osredotočilo skoro vse zanimanje okoli onega shoda pri nas na Goriškem je naravno, saj smo posebno mi Primorci in Korošci oni činitelji, kateri najgorje občutimo nasprotnikovo kruto nasilstvo, škodo in zasmeh. Naravno, da pričakujemo tudi mi najbolj intenzivno moralne in druge pomoči iz središča naše lepe domovine, iz bele Ljubljane. Zato pa je tudi lahko umevno, da je ves politični svet na Primorskem, kolikor se ni osebno vdeležil vseslovenskega shoda, vso svojo pozornost obrnil v našo metropolo. Vspah je bil sijajen: domači prepri, razlike mnenj, osebna nasprotstva — vse to je potihnilo, in čule so se krepke in poštene besede v našo korist iz vseh taborov.

V drugih časih bi bil zbudil stalno večjo pozornost politični shod v Brkinjih, katerega je sklical naš državni in deželni poslanec g. dr. Gregorčič, in kateri je bil kljub slabemu vremenu prav dobro obiskan. Oni shod je pač pokazal, da je tudi na skrajni meji naše ožje domovine ljudstvo, ki je narodno zavedno in se jako živahno zanima za naš razvoj in naš napredek na političnem in kmetijskem polju.

Simptomatičnega pomena so za nas tudi imenovanja na sodnijskem polju, kolikor so izvršena do sedaj za Primorje. Pripoznati moramo, da niso za nas neugodna, osobito pa smo iznenadjeni vsled tega, ker smo bili pripravljani po ustnih poročilih in po krčevitem prizadevanju nasprotnikov na neprijetna iznenadjanja. Gospod pravni minister se je vendar oziral vsaj glede objekta na naše opravičene in utemeljene zahteve. Pri nas je bilo do sedaj pravosodje na jako čudnem glasu; ako so osebe nositeljice načel, nadejamo se, da postane tudi pri nas zopet justica to, kar mora biti.

Tudi „Šolski Dom“, ki se je oživel in začel svoje delovanje, je za nas velikega pomena; toda o tem kaj več prihodnjič. —

Politiški pregled.

Nemški cesar Viljem se je zadnje dni mudil na Ogerskem. Dne 19. septembra je prišel v Budapešto, kjer ga je pristrčno pozdravil naš cesar Franc Jožef z nadvojvodi in ministri. Vojaštvo in dijaštvo je bilo vse na nogah. S posebnimi vlaki je došlo brez število „ogerskega naroda“ (!) Nato se je vršil ogled mesta. Cesar Viljem se je pohvalil, da se še nikoli v življenju ni tako dobro počutil, kakor na Ogerskem. Madjari se hlinijo pri teh slavnostih, kakor bi bili najtrdniji steber trozvezi. Njih slavoloki imajo razne zastave, samo črno-rumene ne.

Socijalni demokrati so imeli dne 18. sept. v Budapešti velik shod. Procesije po mestu se je udeležilo okoli 4000 sodrugov. Hotela sta se demonstracij udeležiti tudi dr. Adler in Pernersdorfer z Dunaja, a ogerska policija ju je pred Budapešto prijela na postaji in potirala nazaj čez mejo v zaprtem vozu.

Shod čeških poslancev, ki je bil napovedan za 21. t. m., so preložili zaradi seje na Dunaju na 27. t. m., in drugi dan, na praznik sv. Venceljna, bode potem shod čeških zaupnih mož.

Petdesetletnica dveh admiralov. Dne 20. septembra sta praznovala admiral baron Sterneck in pl. Eberan petdesetletnico svoje vojaške službe. Cesar je podelil Sternecku veliki križec Štefanovega reda in Eberanu red železne krone prve vrste.

Pogodba miru, ki se je sklenila dne 18. t. m. med Turčijo in Grško, določuje, da plača Grška 4 milijone turških funtov vojne odškodnine, dobi kontrolo iz zastopnikov vevlastij za svoje finance in Turčija zapusti potem v enem mesecu Tesalijo s svojo vojsko. Grški časniki pišejo, da so ti pogoji jako trdi in da je ljudstvo poparjeno.

Švedski kralj Oskar je slavil dne 18. t. m. petindvajsetletnico kraljevanja. Kralj je odličen pesnik in učenjak. Dunajsko in bolonjsko vseučilišče sta kralja imenovali častnim doktorjem in papež mu je poslal v dar lep album z umetnimi podobami, posnetimi po slikah v sikstinski kapeli.

Domače novice.

Slovenske bombe na vseslovenski shod. Okoli 30 tisoč goldinarjev je stal Slovence vseslovenski shod. Z radostnim srcem so vendar rodoljubi vseh slovenskih pokrajin položili to velikansko žrtev na domovinski oltar v trdni nadeji, da njih dolga pot in denarne žrtve ne bodo zastonj, ampak da bodo pripomogli k uresničenju besede „sloga“, ki se je neštivilokrat glasila med frenetičnim ploskanjem vseh udeležencev shoda. — Ker so Slovenci zunaj Kranjske složni, se je gotovo s tem mislila sloga na Kranjskem. Vseslovenske sloge se najbolj boje naši nasprotniki, zato so v divji jezi planili kvišku vsi nemčurski in lahonski listi in razlivali svoj žolč nad shodom. A komaj so rodoljubi zapustili belo Ljubljano, že se je našel domač list, ki se norčuje iz navdušenih klicov „živela sloga!“ in meče bombe za odhajajočimi zborovalci, želeč razdora na Kranjskem. Ta intrigant se imenuje list, ki že davno ne zasluži svojega imena — „Slovenski Narod“. O slogi piše: da „se je srečno prodajala na shodu“, da „so tudi gostje igrali kralja Svatopluka!“ „Prava sloga pa je na Kranjskem nemogoča. Narodna, kakor tudi katoliško-narodna stranka, obe imata svoja posebna načela, katera se zjediniti ne dajo. In če naj se prava sloga dožene, morala bi se tem načelom odpovedati jedna ali druga stranka, tako da bi iz teh strank postala jedna celotna stranka z jednimi in istimi načeli. Ta sloga bi pomenjala za stranko, koja bi se drugi podvrgla, popolen pogin, ker je vselej nemožato in poniževalno, odpovedati se načelom, na katera smo dosedaj prisegali.“ — Ker Slovenci niso sami bebci, vprašali se bodo na te čudne „Narodove“ besede: V katerih dveh narodnih programih so pa izražena dvojna načela? Ali Slovenci zunaj Kranjske nimajo sploh nič načel v politiki, ker so složni?! — Prav ta list, ki se štuli, da je glasilo narodne stranke na Kranjskem, tiste stranke, ki ima v svojem

programu katoliško vero, se nič več ne sramuje javno govoriti v imenu liberalcev na Kranjskem! Ali je liberalizem znabiti v programu „Slovenske krščansko-narodne zveze“, kateri program je v vseh točkah odobril vseslovenski shod?! K sklepu pljune „Narod“ še enkrat v obraz prijateljem sloge rekoč: „Prepiri na Kranjskem so brez vsakega pomena“. „Od sedaj se bomo vsakemu v obraz smejali, če bode trdil, da bodo kranjske razmere provzročile pogin naših obmejnih bratov“. Kako bridko bode ta zasmeh vrezal govornike in ploskalce vseslovenskega shoda! Za danes nimamo druge besede, kakor: Krščanski Slovenci, na „Slov. Narod“ zapišite: To ni list slovenskega naroda!

Glede Spinčičevega govora na vseslovenskem shodu „Slovenec“ prav daje znanemu neslovenskemu dopisniku „Vaterlanda“ in graja Spinčičevo kritikovanje nekega cerkvenega dostojanstvenika v Istri, ki dela Hrvatom krivice v narodnem oziru, ter se postavlja na cerkveno-pravno stališče, po katerem take reči spadajo jedino pred kompetentno cerkveno oblast, nikdar pa ne pred politični shod. Tudi mi smo mnenja, da bi Istrani, ker so najbrž njih tožbe glede te zadeve resnične, več opravili, ako bi se pritožili v Rimu. S tem pa ne rečemo, da stojimo na stališču „Slovenca“. Zadeva ni samo cerkvena, in tedaj smejo govoriti o nji tudi možje, ki niso cerkveni dostojanstveniki. Še celo nujno potrebno je, o stvari se do dobrega javno pomeniti, preden se ista pošlje pred kompetentno cerkveno oblast, da se nihče ne prenegli. „Slovenec“ tudi sam ni popolnoma dosleden. Zakaj je že ravno on grajal ogerske in druge škofo, ki delajo Slovanom krivice v narodnem oziru? Kaj so delali njegovi pristaši v pripravljalnem odboru, ko se je kovala na shodu soglasno sprejeta resolucija, katero je Spinčič le utemeljil?

Iz Ljubljane se nam piše: Splošno osupljenje in ogorčenje je napravila dr. Tavčarjeva trditev v članku „Slov. Naroda“, da je sloga na Kranjskem nemogoča. Ako je dr. Tavčar o tem tako prepričan, zakaj tega ni povedal na vseslovenskem shodu?! Potem bi bil videl, ali je sloga na Kranjskem samo „reklama“ izvestnih gospodov, stoječih okoli „Slov. Lista“, ali če izvenkranjski Slovenci resno, potrebno in nujno smatrajo slogo tudi na Kranjskem. Doživel bi bil še hujši poraz, nego ga je pri govoru barona Rukavine. Ni čudo, da je pri teh nazorih dr. Tavčar iz Drag. Jesenkove pesmi, priobčene v podlistku „Slov. Naroda“, črtal besedi: sprava in mir!

Dr. Tavčar trdi v 213. številki „Slov. Naroda“, da smo ga mi imenovali „rokovnjača“ in „lažnika“. Ravno narobe je res. On je tako imenoval somišljenike „Slovenskega Lista“. Mi smo pa le rekli na to njegovo gorjansko grobost, da bode svet presodil, kdo je rokovnjač in lažnik, ko bodo govorile priče (o znanih izrekih njegovega prijatelja). In zakaj si dr. Tavčar nataka maske? Ker hoče imeti med Slovenci prepri. V kalni vodi prepira bi se ne videla nenaravna zveza, katero je on sklenil z liberalnimi Nemci, s katerimi hoče imeti slogo in mir.

Sestanek slovenskih literatov, umetnikov in knjigotržcev, kateri je bil v Ljubljani na večer pred vseslovenskim shodom je kazal precej jasno sadove prepira na Kranjskem. Niti jednega praktičnega sklepa, ki bi pomagal naši ubogi literaturi na noge, ni bilo. G. prof. Bežek je hvalil realiste, priporočal, da naj ne pišejo pisatelji nič več zastonj, potrdil, da je kolportaza pri nas Slovincih še v povojih, itd. G. Govekar je izrekel željo, da bi se prevajali naši slovstveni izdelki v tuje jezike, g. notar Hudovernik, da naj se prodajajo slovenski časopisi tudi na železničnih postajah in da naj knjigotržci naročajo slovanske knjige. G. Trstenjak je želel, da bi se iz naših javnih prostorov odpravila nemška literatura, in da naj se pisatelji ne sodijo po političnih strankah. G. dr. Medved je tožil, da ni miru v domovini, in da naše ljudstvo premalo bere. Imenoval je tudi Slovence, ki ne bero listov nasprotne stranke, naivne. Mi smo trdno prepričani, da bode kongres literatov mnogoštevilno obiskan in bode naznanjal pro-

cvit naše literature le tedaj, ako se poleže boj, kajti star je pregovor: „Inter arma silent musae“.

Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so č. gg.: Luka Smolnikar z Vrhniko kot korni vikar in stolni kaplan v Ljubljano, Ivan Rihtaršič iz Lašč na Vrhniko, Frančišek Žvan iz Grada (Bleda) v Kranj, Frančišek Pavlič iz Kranja kot kapelan in Schillingov beneficijar k sv. Petru v Ljubljano, Mihael Bulovec od sv. Petra v Ljubljani kot podvodja in ekonom v bogoslovno semenišče, Josip Benkovič iz Naklega kot spirituval in prefekt v deško semenišče (Collegium Aloysianum), Frančišek Traven iz Dobropolja v Naklo, Ivan Jelenc iz Sostrega kot farni upravitelj v Ledine. — Na novo so nameščeni č. gg.: Evgen Lampe kot kapelan v Gradu, Jakob Ramoveš kot kapelan v Laščah in Ivan Sever kot kapelan v Črnomlju.

Zdravniško zbornico kranjsko bode zastopal pri sestanku avstrijskih zdravniških zbornic v Gradcu dne 2. oktobra primarij g. dr. Vinko Gregorič.

Mrtvega so našli včeraj pri vodovodnem reservoirju umirovljenega železniškega nadsprednika g. Dolinarja. Na sprehodu zadela ga je kap. Pogrešali so ga pet dni.

Mestna godba v Ljubljani. V sinočni seji občinskega sveta ljubljanskega so bili v odsek za ustanovitev mestne godbe v Ljubljani izvoljeni gg.: dr. Požar, Ravnihar in Svetek.

Z Brezovice pri Ljubljani se nam piše: Dne 12. t. m. je bil g. Ivan Kogej, tukajšnji nadučitelj, kateri že 32 let v tukajšnji občini neumorno deluje z vidnimi uspehi, jednoglasno izvoljen častnim občanom. Krasno izdelana diploma se mu izroči prihodnji teden.

Intendanci slovenskega gledališča v premislek. Iz Novega Mesta se nam piše: Intendanco slovenskega gledališča se je že večkrat prosilo, naj objavlja repertoar slovenskega gledališča za teden naprej. To je velike važnosti za nas, ki smo na deželi in ki bi ložje večkrat prišli k slovenskim predstavam v Ljubljano, ako bi se intendantca ozirala na izraženo našo željo.

Deželno gledališče v Ljubljani se tudi letos otvori z nemško predstavo. Značilno!

Mestna elektrarna v Ljubljani prične funkcijonirati meseca novembra t. l.

V „Učiteljskem Tovarišu“ okrajni šolski svet iz narodne Litije še vedno razpisuje učiteljske službe na samonemškem jeziku. Ali „Učiteljski Tovariš“ mora priobčevati samonemške razglase, ali jih nosi nalašč?

Na gimnaziji v Kranju se je vpisalo letos v 1. razred 91 učencev in 336 učencev je v petih razredih in treh vspelednicah. Učnih močij je z ravnateljem dvanaest, med temi sedem stalnih in pet namestnih.

Močen potres je bil dne 21. septembra popoldne ob dveh v Trstu. Čutil se je tudi v Ljubljani Dne 20. septembra je bil hud potres v Limi.

„Oesterreichische Touristen-Zeitung“ prinaša krasen članek „Zur Hebung des Besuches des Triglav“ iz peresa prof. Frischaufa. V članku se laskavo pripoznavajo turistiške zasluge č. g. župnika Aljaža.

Zaroka. „Edinost“ poroča, da se je gosp. Kornelij Gorup, sin slovenskega mecena

g. Josipa Gorupa z Reke, zaročil z gospodično Albertino de Volpi iz Trsta

V mestni slovenski šoli v Podturnu pri Gorici ne bo letos nobenega učenca, ker ni bilo ni jednega goriškega Slovenca, ki bi vpisal svojega otroka v to jako oddaljeno in nezdravo poslopje, katero je dal goriški magistrat Slovincem za slovensko šolo. „Slogini“ zavodi imajo otrok za 10 razredov. Kaj bo storila sedaj vlada?

Nesreče na železnicah. Dne 16. t. m., tako se poroča z Dunaja, je na postaji južne železnice Bruck na Muri dohitel brzovlak neki zakasneli tovorni vlak in udaril z grozno silo vanj. Pet popotnikov je bilo lahko ranjenih. — Na železniški progi Karlovec-Reka je pri Kapošvaru trčil v nedeljo zvečer brzovlak ob vojaški vlak. Ubityh je deset oseb, strojevodja, trije zavirači in 6 vojakov, ranjenih pa do 50 oseb. Več voz je popolno razbitih.

Društva.

Obrtna zveza za Kranjsko priredi v Ljubljani v nedeljo 26. t. m. shod v Maličevi dvorani. Tudi tekom prihodnjega tedna namerava sklicati shod.

Ljubljanski „Sokol“ priredi v svoji telovadnici meseca decembra veliko javno telovadbo, za katero se že sedaj delajo obširne priprave.

Petindvajsetletnico svojega obstanka je praznovala dne 19. t. m. slovenska posojilnica v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem. Živela!

Slov. kat. delavsko društvo iz Žalca je priredilo pretečeno nedeljo shod pri sv. Martinu na Paki. Č. g. župnik Erzenšek je govoril poučljivo o kmetijskih zadevah, posebno o pomenu kmetijskih zadrug. G. Gostinčar je govoril o delavskih težnjah in socijalni demokraciji. Shod je bil za krajevne razmere in kljub deževju dobro obiskan.

Slovenska krščansko-socijalna delavska zveza v Ljubljani. Piše se nam: Pripravljalni odbor je te dni predložil zvezina pravila vladi v potrjenje. Zveza ima svoj sedež v Ljubljani ter bode združevala v sebi delavske sloje različnih tukajšnjih krščanskosocijalnih organizacij. V zvezi bodo imeli vsi krščanskosocijalni delavci skupno zbirališče. To je velikega pomena za versko in narodno mišljenje slovenskega delavstva. Zveza ne bo politična. Namen ji bode: izobraževati delavce, prirejati jim poučna predavanja, zabavne shode, omisliti jim večjo knjižnico in čitalnico. „Zveza“ bode takoj, ko dobi dovoljenje, pričela nabirati za društveno zastavo. Skupne delavske zastave si iskreno žele delavci. Pod njo bi se zbirali, pod njo navduševali za svojo pravično stvar. Impozantni nastopi slovenskih krščanskosocijalnih delavcev v Ljubljani bi se pod slovensko trobojnico še bolj povzdignili. Društveni ustanovni udje bodo plačali 10 gld. jedenkrat za vselej in podporni udje 2 gld. na leto. Pri vsprejemu ustanovnih in podpornih udov se ne bode gledalo na stan in spol. Redni ud bode lahko vsak krščanskosocijalni delavec, ki je dovršil 16 leto. Prijatelji krščanskosocijalne misli nabirajte že sedaj udov novemu prepotrebemu društvu!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 8. do 21. septembra poslali: Gg. vojaki domobranci, prenočujoči o vajah v mengiški šoli, 1 gld. 50 kr. — Podružnica Gorenjska dolina 44 gld. 75 kr., v katerem znesku je letnina, nabirek pri občnem zboru, dar g. J. Nagu 50 kr. in iz nabiralnika v kranjskogorskem župnišču 2 gld. 25 kr. — G. Luka Košmelj v Železnikih 8 gld., nabrane v veseli družbi v njegovih gostilni in pri zborovanju konz. društva. — Slavno društvo „Zvon“ v Trbovljah 17 gld., in sicer

3 gld. od dohodka veselice in 13 gld. so nabrale gđc. Kristina Divjak, Josipina Vasle, Miroslava in Ela Mol. — Gđc. Mária Novak 3 gld. 20 kr., katere je nabrala v veseli družbi pri g. Novaku v Trojanah. — G. Fr. Šijanec 3 gld. 81 kr., nabrane na veselici pri Sv. Antonu v Slov. Goricah. — G. Josipina Kraigher, blagajničarica postojinske podružnice, 16 gld. kot čisti dohodek od ljubljanskega tamburaškega koncerta v prid postojinske ženske podružnice. — G. A. Rosina v Ormožu 58 gld. 56 kr. kot udnino in čisti dohodek slavnosti, katero je napravila ormoška moška podružnica sv. Cirila in Metoda ob svoji desetletnici. — Po gospi Josipini Tollazzi v Logatcu 100 gld. pokroviteljine kot čisti dohodek zadnje veselice logaške ženske podružnice. — Ormoška ženska podružnica 11 gld. 30 kr., in sicer 4 gld. letnine in 7 gld. 30 kr., katere je nabrala g. Roza Mikl na gostiji pri S. Ivankovcu. — Zužemberška podružnica po č. g. H. Povšetu 8 gld. 10 kr. — Po č. g. A. Morétu, ž. uprav. v Loškem Potoku, 20 gld., nabrane dne 5. sept. na banketu v gostilni g. J. Gregoriča o priliki ljudskega shoda. — G. F. Kimovec v Komendi 2 gld. 50 kr., katere je nabrala o slovesu najmlajšega krokarja g. Ana pri g. Mejaču v Komendi. — Po g. A. Ogorelcu, nadučitelju pri Sv. Barbari v Halozah, znesek 2 gld. 11 kr., nabran v veseli družbi. — Po g. Jos. Korošču, nadučitelju in blagajniku podružnice sv. Cirila in Metoda za Kropo, Kamno Gorico in Dobravo v Kropi, 140 gld. 20 kr. s pripomnjo: „Kropi pravijo šaljivo „mala Ljubljana“. Imamo pa vendar „tavžente“ — seveda železne, in vsled tega položimo domu na altar 100 gld. pokroviteljine (že tretjič), 10 gld. ustanovnine (že desetič), 30 gld. letnine in 0 20 gld. podpornine. Bog Vam daj iz bogatih krajev primeroma toliko podpore, kot iz revne Kroke in Kamne Gorice, in zginil bode družbin primanjkljaj!“ — „Bog Vas usliši!“ pristavlja tej želji podpisano

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

I. kartonažno fabrikacijo
na Slovenskem

priporočam vsem p. n. gg. fabrikantom, trgovcem, obrtnikom itd., kateri potrebujejo kartonažo (škatle) za export in domačo rabo. **Kartonažo** izdelujem s strojem po fabriški ceni. 80 (3-3)

Imam bogato zalogo najboljših vrste, papirja, črnila, svinčnikov in vse šolske in pisarniške potrebščine. — Dobro! Ceno!

80 (3-3) **Ivan Bonač,**
trгоvec papirja in knjigovez v Ljubljani,
Šelenburgove ulice.

Lekarna pri Mariji pomagaj
M. Leustek,
Ljubljana, Reseljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mosta.

Melusine- zobna in ustna voda
deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust 1 stekl. 50 kr. 15 (52-37)

Neprekosljivega učinka je
Tanno-Chinin tinktura za lase
katera ohranjuje lasišča, odpravlja luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica 50 kr z navodom.

Jedina zaloga:
lekarna pri Mariji pomagaj
M. Leustek,
LJUBLJANA, Reseljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mosta. Levčeva hiša.

Zaloga vseh preskušanih domačih zdravil. Razpošilja se vsak dan 2krat po pošti.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu najljubneje priporočam svojo

bogato zalogo

najraznovrstnejših

klobukov, cilindrov čepic i. t. d.

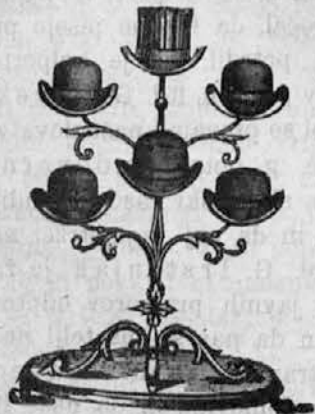
Zagotavljam dobro blago in nizko ceno.

Velespoštovanjem

8 (52-37)

J. Soklič,

Stari trg št. 1 (pod Trančo).

JOSIP REBEK,

ključavničarski mojster,

Francovo nabrežje št. 13. LJUBLJANA Francovo nabrežje št. 13.

Priporoča svojo delavnico za naročanje vseh

ključavničarskih del

ter napeljavo

hišnih telegrafov in telefonov.

11 (52-37)

Postavlja strelovode

in prevzema tudi posamezna dela te stroke.

Cene nizke.